

Asia: VN/1195/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot

Akavan sairaanhoitajat ja Taja ei hyväksy esityksen mukaisia työtaisteluoikeuden rajoituksia, sillä ne kaventavat perusoikeutena pidettävää työtaisteluoikeutta. Työtaisteluoikeuden rajoitus on mahdollista vain äärimmäisissä tilanteissa viimesijaisena keinona. Tällöinkin rajoitusten tulisi olla tarkkarajaisia, välittömään uhkaan perustuvia ja oikeasuhteisia.

Esitetyn kaltaiselle työtaisteluoikeuden rajoittamiselle ei ole tarvetta, sillä suojelutyön järjestäminen on pääosin sujunut ilman erityisiä ongelmia tai epäselvyyksiä. Yksittäisissä tilanteissa ongelmia ja erimielisyyksiä on selvitetty keskinäisin neuvotteluin.

Esitys sisältää ongelmakohtia suhteessa niin kansainvälisiin sopimuksiin kuin myös muuhun voimassa olevaan kansalliseen sääntelyyn. Erityisesti päällekkäisyyksiä ja ristiriitaisuuksia on julkisen sektorin voimassa olevan sääntelyn kanssa, mikä voi johtaa epäselvyyksiin ja epä johdonmukaisuuksiin.

Esitetty sääntely vaikuttaa negatiivisesti kollektiiviseen neuvotteluoikeuteen sekä rajoittaa työntekijöiden, virkamiesten ja viranhaltijoiden työtaisteluoikeutta. Tämä vaikuttaa voimakkaasti työntekijöiden, virkamiesten ja viranhaltijoiden oikeuteen tehokkaaseen työtaisteluun omien työehtojensa ajamiseksi.

Esitetty sääntely vie Suomea kauemmaksi pohjoismaisesta mallista, jossa suojelutyötä koskevat järjestelyt perustuvat keskeisesti työmarkkinaosapuolten välisiin sopimuksiin, ei lainsäädäntöön.

1 §

-

3 §

-

8 c §

-

8 d §

-

8 e §

-

8 f §

-

8 g §

-

18 a §

-

18 b §

-

18 c §

-

18 d §

-

Lausunnonantajia pyydetään lausumaan siitä, onko työmarkkinoilla kohdattu ongelmia suojelutyöhön liittyen.

-

Onko hätätyötä koskevaa sääntelyä tarpeen muuttaa ottaen huomioon lakiehdotukset ja jos on, millä tavalla?

-

Oikeusministeriötä pyydetään lausumaan erityisesti ehdotettaviin säännöksiin liittyvistä prosessuaalisista kysymyksistä (ml. oikeudenkäymiskaaren ja ulosottokaaren säännösten soveltuminen), ehdotettavien

säännösten nojalla oikeudenvastaisesta työtaistelusta aiheutuvien vahinkojen korvaamiseen liittyvistä kysymyksistä (vahingonkorvauslain soveltuminen) sekä kaksoisrangaistavuuden kiellon soveltumisesta tilanteessa, jossa työtaistelu olisi sekä työrauhavelvollisuuden vastainen että ehdotettavien säännösten nojalla oikeudenvastainen.

-

Asianajajaliittoa pyydetään lausumaan erityisesti ehdotettaviin säännöksiin liittyvistä prosessuaalisista kysymyksistä.

-

Junno Anna-Kukka
Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry